

Rzeczpospolita idealna

ANDRZEJ FRYCZ MODRZEWSKI
O POPRAWIE RZECZYPOSPOLITEJ

PUBLICYSTYKA

- ✘ Wypowiedzi, która komentują, interpretują i wyjaśniają różne zjawiska współczesnego autorowi świata: polityczne, społeczne, obyczajowe, kulturalne, gospodarcze, religijne.
- ✘ Cel: perswazja, przekonywanie odbiorców, kształtowanie ich opinii.
- ✘ Narodziła się w renesansie w formie traktatów, kazań, dialogów, wierszy okolicznościowych, które ogłaszano drukiem;
- ✘ Od XVIII wieku miejscem publicystyki stały się czasopisma, a w XX wieku radio, telewizja i Internet.
- ✘ Pierwsi polscy publicyści: Andrzej Frycz Modrzewski i Stanisław Orzechowski.

ANDRZEJ FRYCZ MODRZEWSKI

- ✘ Andrzej Frycz Modrzewski jest autorem *O poprawie Rzeczypospolitej*.
- ✘ Traktat ten, napisany piękną, humanistyczną łaciną, został doceniony i był wydawany również poza granicami Rzeczypospolitej.
- ✘ Zawarta w nim wizja dobrze rządzonego państwa była uniwersalna i nawet w pewnym sensie wyprzedzała epokę, w której została napisana.
- ✘ Andrzej Frycz Modrzewski występował z postulatami poprawy sytuacji mieszczan i chłopów, snuł również wizję Kościoła narodowego.

KSIĘGA I: O OBYCZAJACH

- ✘ Dzieciństwo fundamentem dorosłego życia;
- ✘ Obowiązki rodziców wobec dzieci – trzeba kształtować ich postawy społeczne i moralne;
- ✘ Perswazja skierowana wobec rodziców.

KSIĘGA II: O PRAWACH

- ✘ Prawa mają opierać się na uczciwości i sprawiedliwości;
- ✘ Wszyscy ludzie powinni być równi wobec prawa;
- ✘ Wolność to nie swawola;
- ✘ Surowiej można karać jedynie tych, którzy są lepiej wykształceni i sprawują urzędy w państwie.
- ✘ Perswazja skierowana do ludzi rządzących.

KSIĘGA III: O WOJNIE

- ✘ Pokój to wartość bezcenna;
- ✘ Konflikty należy rozwiązywać na drodze umów;
- ✘ Dopuszczalne są tylko wojny obronne, do których trzeba się dobrze przygotować;
- ✘ Dbanie o obronność kraju zapewnia pozycję państwa w Europie.
- ✘ Perswazja skierowana do rządzących.

KSIĘGA IV: O KOŚCIELE

- ✘ Nakłanianie przemocą do wiary zniechęca i odbiera człowiekowi wolność sumienia;
- ✘ Kapłani powinni zachęcać ludzi racjonalnymi argumentami;
- ✘ Wojny religijne są niedopuszczalne.
- ✘ Perswazja skierowana do kapłanów.

KSIĘGA V: O SZKOLE

- ✘ Nauczyciele powinni być szanowani w społeczeństwie jako ludzie zasłużonych w Rzeczypospolitej;
- ✘ Zawód nauczyciela to misja pożytku publicznego.
- ✘ Perswazja skierowana do narodu.